ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ІНФОРМАТИКА»

Ковальова І.Л., Окара Д.В., Чернишев В.Г. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, Одеський національний економічний університет м. Одеса, Україна)*

Реальністю сьогодення розвитку освіти України пріоритетним напрямом є підготовка освічених людей, кваліфікованих спеціалістів, здатних до творчої праці, професійного розвитку, освоєння і впровадження сучасних технологій. Для вирішення цієї задачі треба активізувати пізнавальну учбову діяльність студентів. Зараз як аксіома сприймається положення німецького педагога А.Дістервега про те, що «знання можна запропонувати, але *оволодіти ними може і повинен кожний самостійно*».

Самостійна робота – це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудиторний та позааудиторний час. Вона є однією із складових навчального процесу, в ході якої відбувається формування навичок, вмінь і знань, а надалі забезпечується засвоєння прийомів пізнавальної діяльності, зацікавлення до творчої роботи, здатність розв'язувати практичні та наукові задачі. В зв'язку з цим планування, організація і реалізація СРС є важливою задачею навчання у вищих навчальних закладах.

Для ефективності СРС необхідне виконання таких умов:

1). *Забезпечення правильного поєднання обсягів аудиторної і самостійної роботи студентів.* Учбовий план повинен не тільки мати правильну послідовність вивчення окремих дисциплін, але і розумно поєднувати співвідношення аудиторної і самостійної роботи. Ще досі поширена точка зору про необхідність збільшення аудиторної роботи, мають місце випадки неправильного визначення трудомісткості різних видів самостійних робіт (розрахунково-графічних, домашні завдання тощо). Це приводить до того, що студент у кращому випадку виконує тільки якусь частину роботи, а інколи не виконує зовсім нічого. Учбовий план має враховувати бюджет часу студента.

2). *Методично правильна організація роботи студента в аудиторії та поза неї.* У процесі навчання треба постійно змінювати відношення між студентом та викладачем. Якщо у першому семестрі викладачу належить активна творча позиція, а студент частіше всього ведений, то далі йде напрям спонукання студента до самостійної праці і прагнення до самоосвіти. Завдання для самостійної роботи мають бути різних типів з відповідними рівнями складності.

При їх виконанні студент вчиться аналізувати завдання, враховувати його умови, ставити задачі та вирішувати проблеми, що виникають. Таким чином, самостійна робота поступово перетворюється в творчий процес. Досягненню цієї мети допомагають нові інформаційні технології. Досвід показує, що студент з більшою зацікавленістю розв'язує поставлені задачі, коли використовує сучасні засоби інформаційних та комп'ютерних технологій, або сам програмує розв'язок тієї чи іншої задачі. Він глибше пізнає сутність предмету, вивчає літературу, шукає оптимальні способи розв'язування задач, що викликає бажання отримання знань. Підвищенню ефективності СРС сприяє також таке потужне інформаційне джерело, як Internet.

3) Забезпечення студента необхідними методичними матеріалами.

Виконанню цієї умови сприяє видання підручників, учбових посібників, конспектів лекцій, робочих зошитів, електронних видань і навчальних програм, видавання роздавального матеріалу тощо. Так, правильне використання конспектів лекцій дозволяє скоротити обсяг в годинах матеріалу, що викладається. Лекція може перетворитись в деяку форму колективних консультацій, коли студент приходить з підготовленими матеріалами, а лекція перетворюється в дискусію викладач-студент по суперечним або незрозумілим питанням. Розробку електронних видань і навчальних програм необхідно вважати методичною роботою та поширити на них авторське право.

4) Контроль за виконанням самостійної роботи та вживання заходів заохочування студентів до якісного виконання роботи.

Завдання для самостійної роботи студентів мають бути відкритими та загально оглядовими. Усі студенти повинні знати їх зміст, мати можливість порівняти виконані завдання, проаналізувати правильність виконаної роботи, перевірити відповідність поставлених оцінок. Доцільне надання можливості студентам виконувати творчі роботи, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань, що сприяє прагненню студента до самореалізації (припущення підтверджується співбесідою зі студентами).

Самостійна робота студентів потребує чіткої організації, планування, системи й певного керування (визначення обсягу і типів завдань, забезпечення методичними рекомендаціями щодо їхнього виконання, аналіз передбачуваних труднощів, облік, перевірка та оцінювання виконаних робіт), що сприяє підвищенню якості навчального процесу.

В доповіді розглядається досвід організації самостійної роботи студентів при вивченні курсу «Інформатика».